

"Bir Eđitim Mucizesi" / A. S. Neil

KÝTAP HAKKINDA:

SUMMERHILL 1921 yýlýnda Londra'nýn yüz mil kadar uzađýndaki Suffolk'un Leiston kasabasýnda A.S Neill tarafýndan kurulmuştur. 1883 yýlýnda Ýskoçya'da dođan A.S. Neil Edinburg Üniversitesini bitirdikten sonra 15 yýla yakýn bir süre çepitli ÷lke ve okullarda öđretmenlik yapmýştýr. Eđitim tarihinde büyük bir deney anlamýna gelen Summerhill okulunu kurmasýyla bütün dünyada eđitimcilere örnek olmuşt, Freud, Wilhelm Reich, Homer Lane gibi bilgin ve dübünürleri etkilemiştir.

A.S Neil yapamýn amacýný mutluluđu bulmak olarak tanımlar. Bu da insanýn kendisiyle ilgili beyleri bulmasý anlamýna gelir. Kipinin kendini bulacađý dönemde yetipkinlerin ortaya koyduđu okul çalıpmalarınýn çođu yalnızca zaman, enerji ve sabýr savurganlıđýdır. Bu okullar çocukların hakký olan durmadan oyun oynamaktan alýkoyar, onların taze omuzlarına yađlý kafalar kondurur. Öđrenmek oyundan sonra gelmeli ve öđrenme hođ bir hale getirilmek için oyunla karýştýrýlmamalıdır. Eđitim, bir yapam hazýrlýđý olmalıdır. Bizim kültürümüz bu konuda çok bađarýlı deđildir. Eđitim politikalarımız, ekonomilerimiz savađa yol açmýştýr. Ýlaçlarımız hastalýđý, dinimiz, faizi soys ortadan kaldýramamýştýr. Övüngen insanlıđýmız ise bize yapam veren dođayý kirletip yok olupuna sürükleyen bireylere alkýplamaya devam etmektedir. Çađýn ilerlemeleri makinalardadır... Radyoda, televizyonda, elektronik ayyýtlarda, jet uçaklarında. Yeni dünya savađları insanlıđý korkutmaktadır, çünkü dünyanın toplumsal bilinci hala ilkindir.

Summerhill'de temel ilke, okulun özgürlükle yönetilmesidir. Hiçbir çocuk derslere devam etmek zorunda deđildir. Çocuklar okula uymak durumunda deđildir, okul çocuđa uymalıdır. Etkin çocukları sýralarda oturup, çođunlukla yararsýz konuları çalıptýran bir okul, iyi bir okul deđildir. Bu yalnızca böyle bir okula inananlar için iyi bir okuldur, ki bu insanlar yaratýcý olmayan kípilerdir ve istedikleri, bađarı ölçeđi para olan bir uyarlıda uyacak yumuđak bađlý, yaratýcýlýktan nasibini almamýp çocuklardýr. Dersler seçmelidir. Çocuklar derslere girip girmemekte özgürdürler. Bir program vardır, ama yalnızca öđretmenler için. Yeni öđretim yönt yoktur, çünkü öđretim kendi bađına çok önemli gör÷lmemektir. Çocuk öđrenmek istediđinde nasýl öđretilsin, öđrenir.

Tüm öđrenciler yatýlıdır ve üç gruba ayrılmýplardýr: 5 ve 7 yađ arasýndaki en küçükler, 8-10 yađ ortalar ve 11-16 yađ arasýndaki büyükler. Erkek çocukların ikisi, üçü ya da dördü aynı odada kalýrlar, kýzlar da öyle. Yalnızca bir iki büyük öđrencinin özel odası vardır. Öđrenciler odaları toplamak zorunda deđildirler ve kimse de arkalarýndan toplamaz. Özgür býrakýlmýplardýr. Hiç kim onlara ne giyeceklerini söylemez, istediklerini istedikleri zaman giyebilirler.

Okulda sýnyf sýnavları yoktur ancak üniversiteye gitmek isteyen öđrencilerin varlıđý nedeniyle Summerhill öđretim kadrosu her zaman bütün konuları öđretebilecek nitelikte olmak durumundadır. Ve böyle öđrenciler sýnavları çok güç bulmazlar. Genellikle on dört yađında ciddiyetle sýnavlar hazýrlanmaya bađlayıp ilk girişte olmasa da kazanmayı bađarmýplardýr. A.S. Neil'e göre öđrenme olan tekrar denemeleridir. Her gün Ýngilizce, matematik, tarih, cođrafya, fizik, kimya, labaratuvar gibi dersler, sabah 9.30 ile 13.00 arasýndadır. Öđleden sonraları herkes bütününüyle özgürdür. Atölyede bisiklet onarmak, motorlarla, radyolarla, oyuncak ve resim yapmakla uđrađmak çocukların tercihlerinden bazılarıdır. Saat dörtteki çaydan sonra çepitli etkinlikler bađlar. A.S. Neil büyüklerin okumak, orta sýnyfların sanat odasýnda çalıpmak, resim yapmak, yer muđambası kesmek, deri ipleriyle uđrađmak, sepet örmek ve en çok da seramikle uđrađmaktan hođlandıklarını gözlemlediđini söylemiştir. Büyükler daha çok bepten sonra tahta ve demir atölyelerinde çalıpmayı tercih etmiplerdir. Cumartesi özel bir gündür çünkü genel okul toplantı yapýlır. Okul toplantýsýný dans izler ve genellikle pazar, tiyatro gecesidir. Çocuklar kendi oyunlarını kendileri yazarlar, kostümleri ve sahneyi kendileri düzenlerler.

Cumartesi toplantýlarını bütün okul yönetir, Summerhill'de herkesin hakları eđittir. Her öđrenci ve öđretim üyesinin bir oy hakký vardır. Altý yađında bir çocukla okul müdürünün oyu hiçbir fark yoktur. Okulu ilgilendiren her beyn kararý bu toplantýlardan çýkar. Yasa yapmak için bir okul kurulu oluđturulur, bu kurula bir çocuk başkanlık eder ve isteyen herkes kurula katýlabilir. Bu kurulun sýnyrsýz bir tartýpma gücü vardır ve yasa yapma konusunda yetkilidir. Summerhill kýrk yýly abkýn bir süreyle varlıđýný sürdürmeyi bađarmýp örneklerden biridir. Okulda gençlerin bazıları kaptan, hembire, hostes, klarnetçi, balerin, radyo operatörü, ünlü ulusal bir gazetenin hikaye yazarı, büyük bir firmanın pazarlamacısý olmuđplardýr. Bazıları ise Cambridge'de Tarih, Manchester'de Modern Diller üzerine, Oxford'da Matematik Profesörü olarak çalıpmýplardýr. Toplumun çođunluđunun deđer yargýlarına göre bu sonu sayýlsa da okulun kurucusu A.S Neil'e göre mutsuz bir matematik profesörüyle mutsuz bir çöpçü arasýnda fark yoktur, gerçek bađarı: Sevinçle çalıpma, olumlu bir biçimde yapama yete ve bu tanımlamaya göre Summerhill öđrencilerinin çođu, yapamda bađarýlı olabileceklerdir. Yazý: Seyran Tanrıtanýr

KAYNAK: <http://www.bugday.org/article>

